

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

1

מספר בקשה: 1

לפני: השופט יעקב שפסר, סגן הנשיאה

מדינת ישראל – משרד הבטחון
ע"י פרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)

המבקשת:

נגד

1. פנטגון בית מכירות פומביות
 2. אייל איליה
 3. גראז' סיל קולקשיין
- שלשתם ע"י ב"כ עו"ד רונן בן צבי

המשיבים:

2

3

החלטה

4

5 בקשת המדינה למתן צו זמני למניעת מכירה פומבית, לפריט הנחזה להיות מוט היגוי ממטוס
6 F-16 שהשתתף בהפצצת הכור הגרעיני בעיראק, "במבצע אופרה" בשנת 1981.

7

8

רקע וצדדים לבקשה

9 1. המשיבה 1 – פנטגון בית מכירות פומביות (להלן גם: "פנטגון") – מבצעת מכירות

10 פומביות במרשתת, בין היתר, באמצעות האתר bidspirit.com (להלן: "האתר")

11 והמשיב 2 – מר אייל איליה (להלן: "אייל") – הוא בעליה.

12 בכתבה שפורסמה ביום 24.11.2021 באתר Ynet (נספח 1 לבקשה), שכותרתה "יד

13 ראשונה ממפציץ: סטיק המטוס שתקף את הכור העיראקי מוצע למכירה"

14 (להלן: "הכתבה"), דווח כי בין הימים 25.11.2021-27.11.2021 תנהל פנטגון מכירה

15 פומבית, במסגרתה עתיד להימכר, מוט היגוי של מטוס F-16, שהיה אחד משמונה

16 מטוסים של חיל האוויר שהשתתפו ב"מבצע אופרה" – להשמדת הכור הגרעיני בעירק

17 בשנת 1981 (להלן: "הסטיק").

18 2. המכירה הפומבית היתה צפויה להתנהל יחד עם המשיבה 3 – בית מכירות בשם גראז'

19 סיל קולקשיין (להלן: "גראז' סיל") – המבצעת אף היא מכירות פומביות במרשתת, בין

20 היתר באמצעות האתר. מנהלה של גראז' סיל הוא מר עזרא עשיר (להלן: "עשיר").

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

3. במקביל לפרסום הכתבה, במסגרת תכנית הטלוויזיה "חמש עם רפי רשף" המשודרת
בערוץ 12, נערך ראיון עם אייל, במהלכו הוא סיפר אודות המכירה הפומבית המתוכננת
(להלן: "הראיון").
4. לטענת המבקשת – מדינת ישראל, משרד הביטחון – הסטיק הוא רכוש צבאי השייך לה,
אשר יצא ממנה שלא ברשות, בדרך לא חוקית והיא עומדת על זכותה הקניינית לקבל
אותו חזרה לידיה. לטענת המדינה, מאחר ומדובר בסטיק שהוא רכוש צבאי, אין ולא קיים
גורם שנתונה לו הסמכות להוציאו מרשותה ולהעבירו לידי צדדים שלישיים שיעשו בו
כרצונם, לרבות מכירתו תוך השאת רווחים, פעולה המהווה עשיית עושר ולא במשפט.
5. בבקשתה, ציינה המדינה, כי לא ידועה לה זהות הגורם הטוען לבעלות על הסטיק ולא
אותר כל המידע המאפשר התחקות אחר האופן בו הוצא הסטיק מחיל האויר והועבר
למחזיק בו. לדבריה, בעקבות המידע שעלה מהכתבה ומהראיון, ערכו גורמי מקצוע
מטעמה, בדיקה ביחס לסטיק, מקורו, עברו ושייכותו ואותרה אינדיקציה יחידה, לפיה
הסטיק הותקן במהלך שנת 2004 על מטוס אחר מהמצוין בכתבה, ופורק ממנו בשנת
2013 ולא נמצאו בחיל האויר רישומים נוספים בעניינו בין השנים 1981-2004. המטוס
שאוזכר בכתבה, אכן השתתף ב"במבצע אופרה", הוא נשאר בפעילות מבצעית עד לשנת
2016, בשנת 2020 נמכר המטוס לחברה ישראלית בשם GNS ובהמשך הועבר לקנדה.
6. להשלמת התמונה, אציין כבר עתה, כי בפתח הדיון (מיום 13.12.2021) ובמענה
לשאלתי, ציינה ב"כ המדינה כי בשנת 2013 הוצא הסטיק מהמטוס, נשלח לבדיקה
ונפסל להמשך שימוש. עקב כך, נשלח הפריט למגרש לגריטת חלקים של חיל האויר
ונמסר לקבלנים שהתקשרו במכרזים מול משרד הביטחון, האחראים להתיך, או לגרוט,
את אותו פריט (עמ' 1 לפרוטוקול, ש' 16-20).
7. לאור זאת, עותרת המדינה בבקשתה לצוים הבאים:
- א. צו מניעה זמני נגד מכירתו של הסטיק, בין היתר, במסגרת מכירה פומבית על
ידי המשיבים, וכן להמנע מביצוע כל דיספוזיציה בו, ובכלל זה להמנע מהעברתו,
מכירתו או הוצאתו מגבולות המדינה, עד להכרעה בהליך העיקרי;
- ב. להורות למשיבים למסור למדינה את הסטיק לצורך בדיקתו המקצועית על ידה;
- ג. להורות למשיבים לפרט מי הגורם הטוען לזכות על הסטיק, בחזקת מי הוא מצוי
וכיצד הגיע לידי, על מנת שניתן יהיה לצרפו כצד לתובענה העיקרית.
8. ביום 26.11.2021 ניתן צו מניעה ארעי האוסר על מכירתו של הסטיק, לרבות בדרך של
מכירה פומבית ועריכת דיספוזיציה מכל סוג שהוא בו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

9. לבקשת המדינה, הוריתי ביום 1.12.2021 על מתן אורכה להגשת כתב התביעה בהליך העיקרי, עד להחלטה אחרת, שתתקבל לאחר קבלת עמדת המשיבים לבקשה.
10. ביום 13.12.2021 התקיים לפניי דיון בבקשה, במסגרתו נחקרו המצהירים מטעם הצדדים. בהמשך, הוגשו סיכומי הצדדים שהונחו לפני עתה ובהתאם ניתנת החלטה זו.
בד בבד עם הגשת סיכומיהם, הגישו המשיבים בקשה למחיקת סעיפים מסיכומי המדינה. אתייחס לבקשה זו בהמשך.

תמצית טענות המבקשת (המדינה)

המדינה עותרת לקבל את הבקשה מהנימוקים הבאים:

11. **סיכויי ההליך** – למדינה עילות תביעה טובות נגד המשיבים. ככל שיתברר, שאכן עסקין בסטיק ששימש לתקיפת הכור הגרעיני בעירק, אזי מדובר ב**נכס תרבותי**, המהווה נדבך בהיסטוריה של מדינת ישראל והוא בעל קשר הדוק לאירוע משמעותי בתולדות המדינה ויש **ערך תרבותי**, **מחקרי** ו**היסטורי** למנוע את מכירתו לידיים פרטיות לכל המרבה במחיר.
12. הסטיק הוצא מרשות חיל האוויר ללא רשות ו"התגלגל" לגורם פרטי באופן שאינו ידוע, בזמן שהוא צריך לחזור לידיה החוקיות של המדינה, מתוקף **זכות הקניין** שיש לה בו. זכות קניין זו נובעת אף מהעובדה שלא קיימת הוראת דין המאפשרת העברת חלקי מטוסים וביניהם סטיק מרשות הצבא לרשות אדם פרטי וחל איסור, במישור הפלילי והאזרחי, לפגוע בזכויות אלה
13. בשלב זה לא ידועה למדינה זהות הגורם הטוען לבעלות על הסטיק – מאחר והמשיבים מנהלים את המכירה הפומבית, מידע זה מצוי בידיעתם.
המדינה מפנה להוראות סעיף 77 **לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955** (להלן: "**חוק השיפוט הצבאי**"), לפיהן רכוש צה"ל הוא קניינה של המדינה והוצאת רכוש מידי הצבא שלא ביועין ושלא כדין, מהווה עבירה פלילית.
גם במישור האזרחי, העברת מיטלטלין שהזכות להחזיק בהם היא של אדם אחר מהווה **עוולת גזל**, בהתאם לסעיף 52 **לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]** (להלן: "**הפקודה**"); לקיחת מיטלטלין שלא כדין מהחזקתו של אדם אחר, עלולה להיחשב **עוולת הסגת גבול במיטלטלין** בהתאם לסעיף 31 לפקודה; והצגה כוזבת ביחס לאותם מיטלטלין יכולה להיחשב **עוולת תרמית** בהתאם לסעיף 56 לפקודה.
14. בהתאם להוראות הדין ומכרזי משרד הביטחון, הגם שהסטיק **נפסל לשימוש** ונגרע באופן רישומי ממצבת הציוד של חיל האוויר, הוא לא מפסיק להיות רכוש צה"ל, עד שהוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

עובר הליך של גריטה ומשנה את צורתו לחומר גלם (כפי שנקבע במכרזים השונים).
זכות הבעלות של המדינה בטובין קיימת כל עוד הטובין לא שינו צורתם והפכו לחומר
גלם וזכות זו נפרסת גם על הזכות לגרוט/להתיך את הטובין. חובת גריטת רכוש צבאי
בלתי שמיש, נועדה למנוע התחמשות האויב והעתקת טכנולוגיות בידי מי שהטובין הגיעו
לידיו, כמו גם פגיעה ביחסים בין המדינה לבין מי שעמה היא מבצעת עסקאות רכש/מכר
של רכוש צבאי ומתחייבת כי רכוש צבאי ייגרס ולא ייעשו בו שימושים אחרים.
15. בנוסף, מאחר והסטיק משמש מטוסים הנמצאים בשימוש חיל האוויר, רק משרד הבטחון
יכול לסחור בו ולמכור אותו בהתאם להוראות משרד הבטחון מס' 41.07 "מכירת ציוד
עודפים על ידי אגף סיב"ט".
16. בענייננו, כלל לא הוכח, כי נעשתה עסקת מכר בין המוכר האנונימי אליו הגיע הסטיק לבין
עשיר, ואף בהנחה שנערכה ביניהם עסקה שכזו, אזי בניגוד לטענת המשיבים, לא עומדת
מכירת הסטיק בתנאי **תקנת השוק** הקבועים בסעיף 34 **לחוק המכר, התשכ"ח-1968**
(להלן: "**חוק המכר**") ומשכך הקונה אינו בעליו. נטל ההוכחה בדבר עמידה בתנאי תקנת
השוק מוטל על הקונה, קרי על המשיבים, אולם הם לא עמדו בנטל זה: לא הוצגה כל
אסמכתא היכולה להעיד על העסקה ובראיונות בתקשורת נאמר על ידי איל, כי הסטיק
נמסר ולא נמכר; לא מתקיימת דרישת שקילת התמורות, כאשר הסטיק מוצע למכירה
פומבית במחיר התחלתי, הגבוה למעלה מפי 6 מהתמורה ששולמה בעבורו; העובדה כי
מדובר בסטיק המהווה ציוד צבאי, הייתה צריכה לעורר את חשדו של עשיר בנוגע לבעלות
על הסטיק, מאחר והוא לא מסוגי הממכר הנסחרים בשוק ואין לו מחיר מקובל בשוק.
ככל הנראה, חשד זה התעורר אצל עשיר, אך הוא נמנע מלברר אודותיו; התנהלות עשיר
עולה כדי חוסר תום לב מצידו ולכל הפחות, מדובר בעצימת עיניים; רכישת הסטיק לא
הייתה מ"**מי שעוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר והמכירה הייתה במהלך הרגיל של עסקיו**" – מאחר ולטענת המשיבים ה"**מוכר האנונימי**" הוא "**איש טייסת בכיר**", ברור
כי הוא אינו עוסק כלל בממכר, לרבות כל מכירת רכוש צבאי וחלקי מטוסים וממילא, אין
גורם שמהלך עסקיו הוא לסחור ברכוש צבאי;
עוד טוענת המדינה כי גם שיקולי מדיניות אינם מאפשרים להחיל את תקנת השוק, שכן
יש למנוע תמריץ לגניבת ציוד צבאי מבסיסי צה"ל ומסחר בו בשוק החופשי וקיים חשש
ממשי, כי הוצאת רכוש צבאי מידי המדינה, תביא להעתקת טכנולוגיות בידי מי שהציוד
הגיע לידייו.
17. על מנת להסדיר את הפיקוח על יצוא ציוד בטחוני, בהתאם **לחוק הפיקוח על יצוא**
בטחוני, תשס"ז-2007, ייצוא של ציוד בטחוני ממדינת ישראל, מצריך קבלת רישיון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

מתאים למי שרשום במרשם הייצוא הבטחוני. בניגוד לכך, על מכירה פומבית של ציוד
צבאי, אין פיקוח דומה.
18. מכירת הסטיק בנסיבות העניין, מהווה גם **עשיית עושר ולא במשפט**, מאחר ומדובר
בהפקת רווחים מסחריים בחפץ שהוא קניינה של המדינה, שהמשיבים קיבלו אותו שלא
על פי זכות שבדין. ממילא, אין צורך שלמדינה ייגרם חסרון כס, או שהרווח יסב לה נזק
ודי בכך שמקור הרווח נעוץ בזכות המדינה על קניינה.
19. **המדינה טוענת כי מאזן הנוחות** נוטה באופן מובהק לטובתה – מדובר בנכס מיטלטלין
בדמות מוט אחיזה קטן שניידותו אינה כרוכה בטרחה רבה ואם תתבצע המכירה
הפומבית, קיים חשש שיעלם ולא ניתן יהיה לאתרו, להחזירו, או להעבירו למדינה כבעליו
החוקיים וכתוצאה מכך, התביעה העיקרית תהפוך לתיאורטית. מנגד, למשיבים לא ייגרם
כל נזק ממתיק הצו, שכן מדובר בסטיק בן למעלה מ-40 שנה, אין כל דחיפות למוכרו בעת
הזו וגם אם יידחו טענות המדינה בתביעה העיקרית, ניתן יהיה לקיים את המכירה
הפומבית בעתיד הקרוב על ידי המשיבים, המקיימים מכירות מעין אלו לעיתים תכופות,
כפי שעולה מהאתר שלהם במרשתת.

תמצית טענות המשיבים (הנתבעים)

המשיבים טוענים לדחיית הבקשה, מהנימוקים הבאים:
20. הבקשה מהווה התערבות גסה בחיי המסחר, בתנאי השוק ובכלכלה החופשית ונשענת
על לכאוריות, ניחושים, הנחות, או מחשבות.
21. באשר ל**סיכויי התביעה** - המדינה לא הוכיחה כל **זכות קניינית** בסטיק וטענותיה
מסתכמות בניחושים לפיהם לכל היותר, מדובר בציוד שיש לגביו חזקה אמורפית שהוא
רכוש צבאי לשעבר.
22. בעל הסטיק הוא איש טייסת בכיר לשעבר, שנשאר בעילום שם והסטיק הגיע אליו דרך
אנשי טייסת. המשיבים רכשו ממנו את הסטיק במיטב כספם. מן הראוי היה שהמדינה
תבדוק ברישומיה הממוחשבים, מה עלה בגורלו של הסטיק וכך תגיע למקור החפץ.
23. רכוש כדוגמת הסטיק נמכר על ידי המדינה וניתן כמזכרות לקציניה - מנהג מקובל בחיל
האוויר הוא, שהצבא מחלק לקצינים ואנשי צוות האוויר הפורשים מתנות פרישה, "מזכרות"
מתקופת שירותם כגון קסדת טיס, או נשק (לאחר שטופל ועוקר), ובחיל האוויר נהוג אף
לחלק חלקי מטוסים שאין בהם עוד צורך. אין מחלוקת, כי מדובר בפריט ישן ולא שמיש,
שלא נדרש על ידי המדינה כדי להחזירו לשימוש או למטוס ממנו הוצא, שכן גם המטוס

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

- 1 עצמו כבר מזמן יצא משירות החיל. מרגע שחפץ הושלך לפח, או נמכר, או ניתן כמזכרת
2 ועזב את חיל האויר, אין לחיל כל זכות קניינית בו.
- 3 24. בתקיפת הכור בעיראק במבצע "אופרה", השתתפו שמונה מטוסים והמדינה לא טענה
4 אם וכיצד היא הקפידה לשמר את שבעת הסטיקים מהמטוסים האחרים שהשתתפו
5 במבצע, כשרובם כבר יצאו משימוש. המדינה גם לא טענה, כי חסר לה סטיק באחד
6 המטוסים, או במחסנים, ואינה טוענת שיש לה רישום של כלל המזכרות שניתנו לקציני
7 חיל האויר, או כי בידה רישום חלקי המטוסים שהוחלפו במסגרת תיקונים ומה עלה
8 בגורלם, ואינה מציגה את רישום הסטיק שפורק בשנת 2013, היכן הוא ומה עלה בגורלו.
9 המדינה גם אינה מראה מה שונה תקיפת הכור העיראקי מתקיפת הכור הסורי, או
10 מתקיפות המתקיימות בשנים האחרונות על מתקנים שונים בסוריה ובעזה.
- 11 25. טענת המדינה נשענת, בין היתר, על "קניין תרבותי", אולם קניין מעין זה ניתן לגזור
12 מחוקים ספציפיים וייחודיים הקשורים לנכסי תרבות והמדינה לא העלתה כל טענה מכוח
13 חוקים אלו ולא הצביעה על חוק ספציפי, המתיר לה לשלוח יד אל כיסי אזרחיה, ולא
14 ייחדה את הסטיק נושא הבקשה מסטיקים אחרים שפורזו על ידה, כגון הסטיק שניתן
15 לאל"מ זאב רז, כשבקשתה מהווה אך התנכלות מסחרית למשיבים.
- 16 26. חוק השיפוט הצבאי אינו רלבנטי לטענתה הקניינית של המדינה. ציוד צבאי שהיה שייך
17 בעבר לצבא, נמצא בבתים בארץ ובעולם, בין אם נרכש על ידי סוחרים במכירות פומביות
18 ובין אם ניתן כמזכרת לאחר סיום השירות, ולא ניתן לטעון כלפי כל מי שמחזיק בביתו
19 חפץ שהיה בעבר ברשות הצבא, כי הוא מבצע עבירה כלשהי וכי לצבא טענה קניינית
20 כלפיו, בייחוד כאשר פרטי הרכוש ידועים למדינה ולטענתה, היא מנהלת לגביהם רישום
21 ממוחשב. ממילא, המדינה גם לא הוכיחה שהסטיק הוצא ביוזמין ושלא כדין מרשות
22 הצבא.
- 23 27. **שיהוי והתיישנות** – גם בהנחה שהמדינה הייתה מוכיחה טענה קניינית כלשהי בסטיק,
24 עליה לציין מה עשתה מאז שנת 2013, מועד פירוק הסטיק מהמטוס, לשיטתה.
- 25 28. יש לסלק את הבקשה על הסף מחמת **חוסר תום לב והיעדר ניקיון כפיים** – המדינה
26 הייתה צריכה לפרט בבקשה אודות שמונת המטוסים והסטיקים שלהם שהשתתפו
27 במבצע אופרה ומה עלה בגורלם, שכן אם היה מדובר בפריט בעל חשיבות כלשהי, כגון
28 נכס תרבותי, אזי היה נעשה רישום מדויק בעניינו. לו הייתה המדינה מפרטת את גורל
29 שמונת המטוסים הנוספים שהשתתפו במבצע, היתה מתגלה תמונה של מבקשת חסרת
30 תום לב, המוכרת לכל דורש את הפריטים הנמצאים בליבת הבקשה, לאחר שהוציאה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

1 אותם ביוזמתה מידיה וכעת היא מבקשת להשיב אותם אליה, ללא כל נימוק משפטי
2 ממשי וראוי.
3 29. במהלך הדיון, טענה המדינה כי השימוש בסטיק מהווה סכנה לביטחון ישראל – מדובר
4 בהרחבת חזית וממילא, לא ניתן להשתמש במונח "ביטחון המדינה" כטענת סל, מבלי
5 לפרט, או להסביר, במה מדובר ומבלי לצרף חוות דעת ולכל הפחות תצהיר התומך
6 בטענה זו. טענת המדינה, כי יעוד הסטיק הוא לגריטה בלבד, בהתאם לקבוע במסמכי
7 מכרז על ידי קבלן מסוים, לא נתמכה בראיות, מסמכי המכרז לא הוגשו וזהות הקבלן לא
8 צוינה כשהוא אינו צד להליך.
9 30. בטרם תבחן הטענה בדבר **תקנת השוק**, יש לקבוע כי הוכחה זכות קניינית של המדינה
10 בסטיק, אולם המדינה לא הוכיחה זכות כאמור.
11 לחילופין, במקרה דנן, מתקיימים התנאים להחלת תקנת השוק, זאת בניגוד לטענת
12 המדינה, כי אין להחיל את תקנת השוק, מאחר ומוכר הסטיק אינו עוסק בכך. ממילא לא
13 נמצא גוף העוסק במכירת סטיקים ישנים של מטוסי קרב, כפי שאין גוף העוסק במכירת
14 פריטים הנמכרים במכירות פומביות, שטבען הוא מכירת פריטים נדירים. קבלת עמדת
15 המדינה בסוגיה זו, עלולה לבטל ענף כלכלי שלם, שעיסוקו הוא איתור עזבונות וחפצים
16 ורכישתם מאנשים פרטיים ולא מסוחרים, כוסבר על ידי עשיר בעדותו. יתרה מכך,
17 המדינה אישרה, כי חיל האוויר מחלק לקציניו ולאנשי צוות האוויר מתנות פרישה ואין
18 להבחין בין המקרה דנן, לבין המקרה של אל"מ זאב רז שקיבל סטיק דומה, אותו הוא
19 התבקש לתרום למכירה פומבית. הימנעות המדינה מלברר את הסוגיה מולו, הגם
20 שהמשיבים הציעו לדחות את הדיון לצורך העדתו בפני בית המשפט, מהווה חוסר תום
21 לב מצידה.
22

דיון והכרעה

23 לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובה לה על נספחיהם, בסיכומי הצדדים ולאחר ששמעתי את
24 המצהירים מטעם הצדדים, אני סבור כי בשים לב לסיכויי התביעה, דין הבקשה להידחות.
25 להלן טעמי.
26

מסגרת נורמטיבית - צו מניעה זמני

27
28
29 31. כידוע, תכליתם של סעדים זמניים מוסברת בתקנה 94 לתקנות סדר הדין האזרחי,
30 התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות") הקובעת, כי "מטרת הסעד הזמני היא להבטיח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

זכות לכאורה במהלך ההליך המשפטי ואת קיומו התקין והיעיל של ההליך או את ביצועו הראוי של פסק הדין".

32. בהתאם להוראות התקנות, בבוא בית המשפט להחליט בדבר מתן סעד זמני, יעמדו מול עיניו השיקולים הבאים: קיום ראיות מספיקות לכאורה לקיומה של עילת התביעה; נחיצות הסעד הזמני להשגת המטרה ובכלל האמור, כי הסעד נדרש לשם שמירה על המצב הקיים וכי הוא הכרחי עוד בשלב מוקדם, לפני בירור התביעה (תקנה 95(ב) ו-(ג)); בחינת מאזן הנוחות ושיקולים שביישוב ובכללם תום לב הצדדים, הן לעניין ההליך והן לעניין הבקשה, ולרבות התייחסות קונקרטית לשיהוי (תקנה 95(ד)(3)).

33. הפסיקה שהתייחסה לתקנות בנוסחן הקודם, עודנה רלבנטית גם לתקנות הקיימות וקובעת, בין היתר, כי בין השיקולים האמורים מתקיים יחס מקביל, כך שכל שבית המשפט יתרשם כי סיכויי המבקש לזכות בתביעתו גבוהים, תפחת הדרישה בדבר מאזן הנוחות ולהיפך (ראה: רע"א 6994/00 בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ נ' אמר פ"ד נו(1) 529); רע"א 10066/04 נ.ר. ספאנטק תעשיות בע"מ נ' ד.ס.פ. ספיר אנטרפרייז בע"מ פ"ד נט(4) 700). נקבע גם, כי במידה רבה שיקולי היושר הם משמעותיים ועשויים להכריע את הכף על אף התנאים האחרים (רע"א 6658/09 מולטילוק בע"מ ואח' נ' רב בריח תעשיות בע"מ (פורסם בנבו, 12.1.2010)). יש להדגיש כי על המבקש, בכל מקרה, לעמוד ברף מינימאלי בנוגע לכל אחד מן התנאים בנפרד, שאם לא כן, לא יינתן לו הסעד זמני (רע"א 2826/06 שלמה אליהו אחזקות בע"מ נ' ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ (פורסם בנבו, 20.4.2006)).

מן הכלל אל הפרט

34. אשר לקיומה של עילת תביעה: אקדים את המאוחר ואציין, כי מבלי שתשתמע חלילה קביעת מסמרות, שכן טרם הוגש אפילו כתב תביעה, ומטבע הדברים טרם הובאו לפניי מלוא העדויות והראיות, ממכלול הנתונים שהוצגו לפניי עד כה במסגרת הבקשה ומעדויות המצהירים מטעם הצדדים, מסופקת בעיני עילת התביעה העומדת למדינה ולא אוכל לקבוע בנסיבות הענין, כי המדינה הרימה את הנטל הנדרש ממנה בשלב זה, בדבר קיומן של ראיות מספיקות לכאורה לעילת תביעה.

35. בשים לב לכך שהמדינה טרם הגישה כתב תביעה בהליך העיקרי, טענתה העיקרית היא כי יש לה זכויות קניין בסטיק ולפיכך, מן הראוי להשיבו לרשותה. נכון לשלב דיוני זה, אף מבלי להידרש לבדיקת הסטיק ובהנחה שהסטיק נושא הבקשה הוא אכן הסטיק שהיה מותקן באחד המטוסים שלקחו חלק במבצע הפצצת הכור הגרעיני בעירק, לא הציגה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

1 המדינה ראיות מספיקות לכאורה לכך שהיא בעלת זכויות קנייניות בסטיק.
2 בבסיס מסקנתי זו עומדים הטעמים הבאים;
3 36. ראשית, בתחילת ההליך נשענה עיקר בקשת המדינה על טענתה, כי הסטיק הוא: "**נכס**
4 **תרבותי**, המהווה נדבך בהיסטוריה של מדינת ישראל, והינו בעל קשר הדוק לאירוע
5 משמעותי בתולדות המדינה, ועל כן ישנו **ערך ציבורי, תרבותי, מחקרי והיסטורי**
6 **למנוע מכירתו לידיים פרטיות למרבה במחיר**". (סעיף 5) וכי: "ככל ויתבהר כי הסטיק
7 אכן היה מותקן על המטוס ששימש בתקיפה ב'מבצע אופרה', הרי שנוסף על כך, יהא
8 מדובר **בנכס תרבות בעל ערך ייחודי**. לפיכך, קיים אינטרס ציבורי משמעותי בהשבת
9 הסטיק לחזקתה של המדינה, אשר ממילא, כך או כך, היא בעלת הזכות הקניינית
10 בו". (סעיף 28) ולבסוף: "...בשל היתכנותה של הטענה כי מדובר בסטיק בעל
11 משמעות היסטורית, המדינה סבורה כי יש **אינטרס ציבורי, ערכי, מוסרי ותרבותי**
12 **להותירו בידי המדינה על מנת שיהא ניתן להנגישו לטובת כלל הציבור**". [הערה:
13 ההדגשות בהחלטה זו אינן במקור – י.ש.].
14 37. טענה עיקרית זו של המדינה כי מדובר ב"נכס תרבותי" ולכן יש להנגישו לכלל הציבור,
15 נסתרה מניה וביה מדברי המדינה עצמה במהלך הדיון לפניי, כאשר הסתבר כי בהתאם
16 לנתונים ממערכות הצבא נפסל הסטיק עוד בשנת 2013 לשימוש ונשלח לגריטה, או
17 התכה, על מנת להשמידו ולהפוך אותו לחומר גלם.
18 38. כך, בראשית הדיון שהתקיים לפניי, ציינה ב"כ המדינה: "**אני מבקשת להשלים עובדתית**
19 **כי בשנת 2013 הוצא הסטיק מהמטוס, נשלח לבדיקה ונפסל להמשך שימוש**.
20 ברגע שפריט של חיל האוויר נפסל לשימוש גורטים או מתיכים את הפריט. הפריט
21 נשלח למגרש לגריטת חלקים של חיל האוויר, ומשם הוא בעצם נלקח על ידי **קבלנים**
22 **שהתקשרו בעבר עם משרד הבטחון שהם אחראים להתיך או לגרוט את אותו פריט...**
23 מה שעומד מאחורי הגריטה וההתכה ציוד שהיה בצה"ל לא יוצא מרשותו באותו אופן
24 שהוא היה על המטוס או כל חלק אחר. צריך להפוך אותו לחומר גלם. החשש הוא
25 שיגנבו טכנולוגיה וישחזרו אותה, ויש לזה סכנה לבטחון ישראל...חייבים להתיך או
26 לגרוט ציוד צבאי". (עמ' 1 לפרוטוקול, ש' 16-26). בהמשך הוסיפה: "**אנחנו לא טיפלנו**
27 **בסטיק הזה עד היום כי היינו בטוחים שהוא נגרט. חשוב לי להבהיר שכל הנתונים**
28 **שאני מציגה הם ממוסמכים ממערכות ממוחשבות של הצבא. הרישום האחרון שיש**
29 **לנו זה מ-2013 שהסטיק הזה נפסל והועבר לגריטה**". (עמ' 2 לפרוטוקול, ש' 4-6).
30 בסיכומיה, חזרה המדינה על כך ביתר פירוט והסבירה כי מבדיקתה עלה, שבתאריך
31 17.9.2013 בוצעה פעולת פסילה לסטיק, שמשמעותה שהוא אינו שמיש בחיל האוויר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

בהתאם לפקודות ונהלי העבודה המחייבים את הצבא ואת כלל המשרתים בו, מרגע הפסילה, מעביר המחסנאי את הפריט למגרש לגריטת ציוד תעופה, הנמצא בתוך בסיס חיל האוויר, ממנו עובר הפריט לאחד מהקבלנים שזכו במכרז סגור של משרד הביטחון, בו מורשים להשתתף רק מציעים שאושרו על ידי שלטונות ארה"ב/מחלקת המדינה. בהתאם לקבוע במסמכי אותו מכרז, על הקבלן לבצע הליך של גריטה והתכה של כל הטובין ברשותו לרבות הסטיק וחל עליו איסור להנציל, להשמיש ולתקן את הטובין או כל חלק שלהם, מאחר והם נועדו לגריטה והתכה בארץ בלבד. כן אסור לקבלן להמחות את זכויותיו על פי המכרז, ללא אישור משרד הביטחון.

39. ויודגש, גם המדינה סבורה כי טענתה ל"נכס תרבותי" מתאימת, שעה שהתברר שהסטיק אמור היה לעבור הליך של גריטה. בדיון ציינה אף ב"כ המדינה בהגינותה, כי: **"ייתכן וכל הטיעון על הקניין התרבותי והערך התרבותי נופל כתוצאה מהעובדה שהסטיק היה צריך להיגרס או להיות מותך. אבל זה לא מוריד מטענתנו שהסטיק הזה הוא רכוש צה"ל וצריך לחזור לידי צה"ל על מנת שנגרוט אותו."** (עמ' 3 לפרוטוקול, ש' 28 – עמ' 4 ש' 2).

40. **שנית**, במהלך הדיון טענה המדינה לראשונה, כי הרציונל מאחורי הליך הגריטה של הפריט למצב של חומר גלם הוא, שעל רכוש צבאי להיות ברשות הצבא בלבד, ללא העברתו לידיים פרטיות, שאין עליהן פיקוח, בשל החשש שהוצאת רכוש צבאי מידי המדינה עלולה להביא להעתקת טכנולוגיות בידי מי שהציד הגיע לידי, התחמשות צבא האויב, פגיעה ביחסים בין המדינה לבין מי שעמו היא מבצעת עסקאות מכר של רכוש צבאי וסיכון לביטחון המדינה.

אולם, טענות אלו שצוינו גם בסיכומי המדינה (סעיף 8) לא הוכחו אף לא ברמה של ראיות לכאורה ובשלב זה, לא הובאו בפניי ראיות מספיקות, כגון תצהיר או חוות דעת, לתמיכה בטענותיה בנוגע לסיכונים ביטחוניים, העתקת טכנולוגיות בכלל, ובפרט - לגבי הסטיק הספציפי, שכאמור נפסל מכלל שימוש כבר בשנת 2013.

41. **שלישית**, טענת המדינה כי היא בעלת זכויות קנייניות בסטיק כל עוד זה לא שינה את צורתו והפך לחומר גלם וכי, זכותה הקניינית נפרסת על הזכות לגרוט/להתיר את הטובין, נסתרת מהתנהלות המדינה בפועל במקרה דנן, שלכאורה לא פיקחה ולא וידאה כי הסטיק אכן נגרס, אחרת סביר להניח שהסטיק לא היה מגיע לגורם חיצוני ללא רשות.

42. סבורני שאם מסרה המדינה את הסטיק לחברה קבלנית לצורך גריטתו, ממילא הוציאה מרשותה את הקניין בו. ואולם, גם אם אכן, כטענת המדינה, הקניין בסטיק נשאר בבעלותה עד להפיכתו לחומר גלם, מן הראוי היה שהמדינה תפקח ותוודא, כי הלכה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

- 1 למעשה הליך הגריטה אכן מתבצע כראוי, זאת בייחוד לנוכח טענתה, כי "הליך הגריטה
- 2 מפוקח ומאושר על ידי משרד הביטחון" (סיפת סעיף 7 לסיכומי המדינה).
- 3 43. במהלך הדיון, הציגה ב"כ המדינה בפני בית המשפט דוגמא למכרז של משרד הביטחון
- 4 המתקשר עם קבלני הגריטה וציינה כי: "המכרז הזה מבהיר שציד כזה חייב להיגרט
- 5 ולהיות מותך, אי אפשר לסחור בו, אי אפשר להעביר לצד שלישי." (עמ' 3 לפרוטוקול,
- 6 ש' 27-28) והמצהיר מטעם המדינה, אל"מ רומן קופרשמיד, העיד בחקירתו הנגדית, כי
- 7 "הסטיק הספציפי הזה נפסל במערך והיה אמור לעבור לגריטה" (עמ' 6 לפרוטוקול,
- 8 ש' 1-3). מאידך, ככל הנראה במקרה דנן, לא פיקחה המדינה כראוי על כך שפעולת
- 9 הגריטה אכן נעשתה, לכל הפחות משנת 2013, במהלכה נפסל הסטיק לשימוש.
- 10 44. לפיכך, בהיעדר ראיות שיוכיחו אחרת, העבירה המדינה הלכה למעשה את האחריות
- 11 לביצוע הגריטה לקבלנים שהתקשרו באותם מכרזים מול משרד הביטחון ולא פקחה בזמן
- 12 אמת על כך שהסטיק לא יצא מרשותה ללא רשות ולא פקחה על כך שהליך הגריטה אכן
- 13 יבוצע. לא ניתן לראות את הסטיק שיצא מרשותה של המדינה כקניינה ונראה שהיא
- 14 לכשעצמה מושתקת כעת מלטעון כך.
- 15 45. בנוסף, המדינה גם לא צירפה לבקשתה, את אותו קבלן, שלגרסתה, נמסר לו הסטיק
- 16 הספציפי לצורך הפיכתו לחומר גלם וככל הנראה, המדינה אף לא בחנה מול אותו קבלן
- 17 מה נעשה באותו סטיק, לאחר שהועבר אליו ואף לא ביררה מה עלה בגורל הסטיק לאחר
- 18 שהתברר לה לאחרונה, שהפריט לא נגרט.
- 19 בהקשר זה, אל"מ קופרשמיד השיב בשלילה כאשר נשאל בחקירתו הנגדית האם מאז
- 20 שהוגשה הבקשה, הם פנו לחברת הגריטה לבירור מה עלה בגורל הסטיק (עמ' 6
- 21 לפרוטוקול, ש' 7-9).
- 22 46. בית המשפט כבר עמד בעבר על הבעייתיות הכרוכה בכך שרשויות הביטחון אינן
- 23 מפקחות בעצמן, על כך שציד בטחוני שנפסל לשימוש, אכן יוצא מכלל שימוש. בעת"מ
- 24 29544-02-16 אריה כהן ואח' נ' משרד הביטחון ואח' (פורסם בנבו, 2.7.2018),
- 25 שאוזכר על ידי המדינה בסיכומיה, נדונה השאלה האם ניתן לטעון כי ציד שנמכר על ידי
- 26 צה"ל כגרוטאות, מהווה ציד החייב ברישיון ייצוא לפי חוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני,
- 27 תשס"ז-2007. באותו עניין, הביע בית המשפט ביקורת על כך שלמרות טענת המדינה,
- 28 שמדובר בפריטי ציד בהם ארגוני טרור עלולים לעשות שימוש, היא מותירה את האחריות
- 29 בידי סוחרי הגרוטאות לפגום ולהוציא מכלל שימוש ציד צבאי/ביטחוני של אותם פריטים
- 30 וכלשון ביהמ"ש: "כיצד מערכת הביטחון מותירה ציד ביטחוני כפסולת שכל אחד יכול
- 31 לשים ידו עליה, מבלי שיש על כך פיקוח כלשהו? כיצד מאפשרים לציד כזה לצאת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

את רשויות הביטחון ללא שרשויות הביטחון וידאו בעצמן כי לא ניתן לעשות בו שימוש
כאמור? ... " (ההדגשה במקור – י.ש.) ובהמשך: "כאשר מערכת הביטחון מטילה את
משימת הגריטה על מסלקי פסולת, ולא מפקחת על כך, הרי שמי שרוכש את אותן
גרזאות, יכול להניח, כי הן אינן מהוות עוד ציוד ביטחוני."
47. רביעית, אם אכן המדינה סמוכה ובטוחה כי הסטיק יצא מהצבא באופן בלתי חוקי וללא
רשות, ולשיטתה "ככל הנראה נגנב או הוצא שלא ברשות ושלא כדין מבסיס חיל
האוויר במועד לא ידוע, על ידי גורם לא ידוע" (סעיף 12 לסיכומי המדינה), תמוהה
בעיני העובדה שהמדינה נמנעת מלהגיש תלונה במשטרה לחקירת העניין באופן מעמיק,
וזאת על אף הערתו של ב"כ המשיבים בנושא.
48. במסגרת הדיון, ציינה ב"כ המדינה כי: "אנחנו נשקול הגשת תלונה במשטרה, אבל
לפני כן נרצה לבדוק את הסטיק עצמו..." (עמ' 5 לפרוטוקול, ש' 9). לא ברור מדוע יש
להתנות את עצם הגשת התלונה במשטרה, בבדיקה מקדמית של הסטיק, משגם
המדינה, לאחר שבדקה את הנתונים, סבורה כי קיימת סבירות גבוהה שמדובר בסטיק
שהיה בבעלות חיל האוויר. נקודה זו אושרה גם ע"י אל"מ רומן קופרשמיד בסעיפים 10-
12 לתצהיר שהגיש מטעם המדינה. לפיכך, הגם שקיימת סבירות גבוהה שזהו הסטיק
המדובר והמצהיר מטעם המדינה השיב במהלך חקירתו הנגדית, כי הם ייבחנו את ההליך
של הגשת תלונה (עמ' 8 לפרוטוקול, ש' 24-25), לא נעשה הדבר עד כה.
49. בהקשר זה נפסק בעבר, כי אי הגשת תלונה בנסיבות בהן מן הראוי היה שתוגש, נתפסת
כדבר חריג, בלתי סביר ותמוה המכרסם באמינות גרסת הטוען למעשה בלתי חוקי
שנעשה כלפיו, או ברכושו ומחלישה את גרסתו (ראה: ת.א. 46328-09-11 **עות'מאן**
נאיף עאסלה נ' עיזבון המנוח, מוחמד פאוזי יאסין (פורסם בנבו, 11.12.2016); ת.א.
38771-06-13 **אבו סמרה נ' סקלר** (פורסם בנבו, 20.12.2017); ת.א. 23881-05-13
או פ.ק.ד. **אנרגיה בע"מ נ' נהאד עלאוי** (פורסם בנבו, 19.12.2013); ת.א. 40564-04-
16 **הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' אדל אבו עיסא** (פורסם בנבו, 8.4.2018); ת.א.
91920-98 **כורש סנטר בע"מ נ' כהן דניאל** (פורסם בנבו, 26.3.2000)).
50. הדברים אף מקבלים משנה תוקף שעה שהמדינה טוענת, בין היתר, כי הוצאת רכוש
מידי הצבא מהווה עבירה פלילית לפי חוק השיפוט הצבאי ובמישור האזרחי, יכולה לעלות
אף כדי עוולת התרמית (בהתאם לסעיף 56 לפקודה).
51. חמישית, כאמור, המדינה טוענת שהסטיק יצא תחת ידיה בדרך בלתי חוקית. עם זאת,
המדינה מסכימה כי בחיל האוויר קיים נוהג "נוהל פרידה בעקבות הפסקת טיסה", ממנו
עולה כי ניתן להוציא מרשות חיל האוויר, ציוד כתשורה לטייסים פורשים, ואולם לטענתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

מדובר בקסדה אישית. טענה זו נסתרה על ידי המשיבים וכפי שיובהר להלן, הוכח כי
היו לכאורה בעבר מקרים נוספים בהם ניתנו לטייסים פורשים גם חלקי מטוסים, ובכללם
מוטות היגוי - סטיקים של מטוסים ולפחות באחד המקרים, ניתן גם מוט היגוי-סטיק
מאחד המטוסים שהשתתף באותו "מבצע אופרה" ממש.
52. כך, לתצהירו של עשיר, צורף (כנספח 1) ראיון בתקשורת שנערך עם מפקד הטייסת,
אל"מ זאב רז, שהשתתף ופיקד על "מבצע אופרה". באותו ראיון, ציין אל"מ זאב רז, כי:
"כשאני גמרתי את הפיקוד על הטייסת של האף 16 הראשונה נתנו לי את המזכרת
מוט היגוי כזה, כמה שנים אחר כך, הקימו בהרצליה את בית חיל האוויר וביקשו ממני
לתרום את הסטיק הזה למכירה פומבית, ויהודי עשיר מאמריקה, קנה את הסטיק
הזה וזהו מאז המזכרת הזו לא אצלי."
גם עשיר הצהיר (סעיף 8 לתצהירו) כי: "בעקבות צו המניעה הארעי שהוצא לי שוחחתי
עם מספר רב של אנשי צוות בחיל האוויר הישראלי וכולם התפלאו נוכח ההליך ומסרו
לי כי כל אחד ואחד מהם קיבל פריט למזכרת מהחיל הגם ששלחו אותי לשמוע את
הראיון לתקשורת שקיים...אל"מ זאב רז." דברים אלו לא נסתרו בחקירתו הנגדית של
עשיר וכשהוא נשאל אודות הנוהג בחיל האוויר בו מחלקים לטייסים שפורשים חלקים
מהמטוס, השיב: "אחרי שקרה הפרסום דיברתי עם כמה טייסים וכמעט לכל אחד
מהם יש בבית סטיק." וכשנתבקש לנקוב בשמות אותם טייסים, השיב: "בוודאי, רליק
שפיר לדעתי היה מספר 7 הוא הוביל את אילן רמון ז"ל, חגי כץ יש לו גם סטיק בבית
למרות שהוא לא אישר לי את זה אישית אבל ראיתי את הפרסום שלו בפייסבוק
וכמובן זאב רז." (עמ' 10 לפרוטוקול, ש' 5-10).
53. עדות זו לא נסתרה על ידי המדינה. הגם שב"כ המדינה ציינה במהלך הדיון, כי: "אני לא
יודעת מה זאב רז אומר, זאב רז סיים את תפקידו בשנות ה-80." (עמ' 1 לפרוטוקול,
ש' 27) וכי מן הראוי שהמשיבים יזמנו לחקירה את אל"מ זאב רז (עמ' 4 לפרוטוקול, ש'
8-6). מאליו ברור שמאחר ונטל ההוכחה מוטל על המדינה כמי שהגישה את הבקשה
ולאור האמור בתגובת המשיבים ובתצהיר שצורף לה, מן הראוי היה שדווקא המדינה
היא שתבקש לזמנו לחקירה.
מנגד, המצהיר מטעם המדינה, העיד בחקירתו הנגדית, כי הוא לא בדק מה נעשה עם
יתר המטוסים שהשתתפו במבצע תקיפת הכור בעיראק ועם חלקיהם (עמ' 7 לפרוטוקול,
ש' 7-15), כך שבשלב זה, אמירותיו של אל"מ זאב רז ועדותו של עשיר עומדות על מכוון
לא נסתרו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

54. **שישית**, בין הצדדים קיימת מחלוקת האם במקרה דנן, הועברה הבעלות בסטיק למשיבים מכוח תקנת השוק. תקנת השוק נועדה לענות על אותם מקרים בהם קיימת תחרות בין הבעלים המקורי של הנכס לבין הקונה. במקרה דנן, כפי שצוין לעיל, קיים ספק רב בנוגע לבעלות המדינה בסטיק, כך שלכאורה, אין למעשה תחרות בין המדינה לבין הקונה (המשיבים).
- מעבר לכך, גם בהנחה ואקבל את טענת המדינה, כי לה הבעלות בסטיק וכי לא מתקיימים תנאי תקנת השוק (ואיני קובע מסמרות בעניין זה כעת), עדיין לא מתחייבת מכך המסקנה המשפטית שזכותו של הבעלים (המדינה) עדיפה על זכות הקונה (המשיבים), זאת לאור אשם תורם משמעותי מצד המדינה שכלל הנראה, לא פיקחה על כך שהסטיק אכן נגרט, כפי שצוין לעיל.
55. כפי שכבר נפסק בעבר בהקשרים דומים, בהיעדר תחולת תקנת השוק עדיפה זכות הבעלים החוקי על פני זו של הקונה, אולם בשל הפגיעה בזכות הקניין של הקונה, היא מקום לבדוק אם דבק אשם תורם בהתנהגות הבעלים החוקי, שהפקיר את קניינו והתרשל בשמירה עליו, זאת בכדי לאזן בין זכות הבעלים, לבין זכות הקניין של הקונה. פגיעה זו בזכות הקניין של הקונה מצדיקה כשלעצמה להטיל אשם תורם על בעליו של נכס נד שהנכס יצא מחזקתו בשל רשלנות מצדו. באותם מקרים, שיעור האשם התורם יהא כפוף לקרבה של הקונה להגנת תקנת השוק וככל שעצמת זכותו של הקונה חזקה יותר (ובמילים אחרות, ככל שהוא 'מתקרב' לתקנת השוק), כך גם יגבר המשקל שיינתן לאשם התורם של הבעלים, ולהפך.
56. **אשר למאזן הנוחות**: לטענת המדינה, מאזן הנוחות נוטה באופן מובהק לטובתה ולו רק מטעם זה, יש להיעתר לבקשתה ו"במקרה הנדון, אין חובה להידרש לסיכויי ההליך, שכן די בשיקולי מאזן הנוחות והנזק הבלתי הפיך שייגרם למדינה כדי להיעתר לבקשה לצו המניעה." (סעיף 2 לסיכומי המדינה).
- בנסיבות העניין, קשה לקבל טענה זו.
57. לכאורה, אם לא יינתנו הצווים הזמניים הסטיק עלול להימכר לצד שלישי. אולם, בהינתן שעדיין לא הוגש כתב תביעה בהליך העיקרי וכן בשים לב לכך שגם בהנחה שבין התנאי של סיכויי התביעה לבין התנאי של מאזן הנוחות, מתקיים יחס המוכר כ"מקבילית הכוחות", עדיין על מבקש הסעד הזמני לעמוד ברף מינימלי, בנוגע לכל אחד מתנאים אלה בנפרד (ראה: רע"א 3533/09 **נציגות הבית המשותף נ' ירון עיון** (פורסם בנבו, 1.9.2009)). מאחר והגעתי לכלל מסקנה, כי המדינה לא עמדה ברף המינימלי הנדרש להוכחת סיכויי התביעה, אז ממילא אין נפקות של ממש לשאלה בדבר מאזן הנוחות ואין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

בקימו של תנאי זה כדי לכפר ולפצות על היעדר ראיות מספיקות לכאורה לקיומה של
עילת תביעה.
58. שיקולי יושר: כידוע, שיקול נוסף למתן סעד זמני הוא שיקול שביושר. בהקשר זה נפסק,
כי בגדר השיקולים הנשקלים על ידי בית המשפט לעניין מתן סעד זמני, יש לשיקול גם
שיקולים שביושר, ביניהם שיהוי, ניקיון כפיים ותום ליבו של מבקש הסעד (ראה: רע"א
5095/93 פ.א. ארבן בע"מ נ' גבי א.ג.ר. שותפות לבנין ופיתוח, פ"ד מט(1) 730,
737; רע"א 4783/13 כהן נ' יצחק (פורסם בנבו, 7.7.2013), פסקה 5).
59. בענייננו, מצאתי כי התנהלות המדינה לוקה גם במרכיבים אלה. מהבקשה נעדרו נתונים
עובדתיים עקרוניים ויסודיים למחלוקת בין הצדדים, זאת בייחוד בשים לב לעובדה
שבקשתה הראשונית הייתה למתן צו מניעה ארעי במעמד צד אחד ובמקרה מעין זה תום
הלב הנדרש ממנה, הינו תום לב מוגבר.
60. כאמור, בבקשתה ייחסה המדינה חשיבות רבה לטענת היות הסטיק "נכס תרבותי"
(סעיפים 5, 19, 28 ו-45 לבקשה) ורק לאחר שהמשיבים הגיבו לבקשה, בראשית הדיון
ובמענה לשאלת בית המשפט, השלימה ב"כ המדינה נתונים מבחינה עובדתית, כי
הסטיק נועד בכלל לגריטה עוד בשנת 2013. גם בתגובת המדינה לבקשת המשיבים
למחיקת סעיפים מסיכומי המדינה (סעיף 3), צוין כי במהלך הדיון הושלם "פרט עובדתי
שלא צוין במסגרת הבקשה לצו מניעה". המדינה הסבירה כי "הפרט העובדתי אותו
השלימה המדינה במסגרת הדיון הוא כי בוצעה פעולת פסילה לסטיק בשנת 2013
כך שהוא אינו שמיש יותר בחיל האוויר, תוך הסבר אודות הפעולות אשר נעשות
מרגע הפסילה של הסטיק...ועד לרגע העברתו לידיים פרטיות (לאחר גריטה/התכה),
וכן אודות התכליות והחובות העומדות מאחורי פעולות אלו..." (שם, סעיף 6).
לא מדובר בעניין של מה בכך, שכן אותו פרט עובדתי לפיו יצא הסטיק מכלל שימוש ויועד
לגריטה, כאמור לעיל, שומט את הקרקע תחת טענת המדינה כי הסטיק דרוש לה כ"נכס
תרבותי" ומן הראוי היה לכלול נתונים אלו בבקשתה הראשונית.
61. משנדחת הבקשה, מתייתר מאליו הצורך לדון ולהכריע בבקשת המשיבים למחיקת
סעיפים מסיכומי המדינה.

סוף דבר

1. במכלול האמור לעיל, נדחת הבקשה.
2. הצווים הארעיים שניתנו ביום 26.11.2021 - בטלים.
3. המדינה תישא בהוצאות המשיבים בסך כולל של 15,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

18 ינואר 2022

ת"א 62861-11-21

- 1 4. לנוכח תוצאות הבקשה, מוזמנת המדינה להודיע, בתוך 30 יום מהיום האם מבקשת היא
2 להגיש כתב תביעה בהליך העיקרי. בהתאם להודעתה, תינתן החלטה משלימה.
3 בהעדרה יובן כי התשובה שלילית והתיק יסגר.
4
5 ניתנה היום, ט"ז שבט תשפ"ב, 18 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.
6

יעקב שפירא, שופט, סגן הנשיאה

7
8